

การระงับข้อพิพาทกรณีหมู่เกาะสแปรตลีในกฎหมายระหว่างประเทศ

ร้อยตำรวจโทอรรด สุทธิสันธิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

SETTLEMENT OF DISPUTES OVER SPRATLY ISLANDS IN INTERNATIONAL LAW

Pol.Lt. Ut Suthison

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws Program in Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2007

Copyright of Chulalongkorn University

501191

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การระงับข้อพิพาทกรณีหมู่เกาะสแปรตลีในกฎหมายระหว่างประเทศ

โดย

ร้อยตำรวจโท อรรถ สุทธิสันธิ์

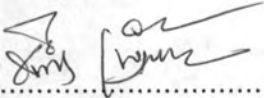
ภาควิชา

นิติศาสตร์

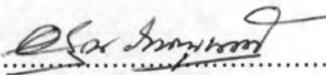
อาจารย์ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร บัจจสานนท์

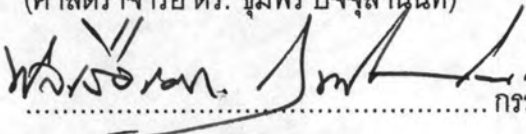
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะนิติศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธิติพันธ์ เชื้อบุญชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. อรุณ ภาณุพงศ์)

อ. ชุมพร บัจจสานนท์
..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร บัจจสานนท์)

..... กรรมการ
(พลเรือเอก ถนอม เจริญลาภ)

อ. จันตรี สิ้นสุภฤกษ์
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ จันตรี สิ้นสุภฤกษ์)

อรรถ สุทธิสันธิ์ : การระงับข้อพิพาทกรณีหมู่เกาะสแปรตลีในกฎหมายระหว่างประเทศ.
(SETTLEMENT OF DISPUTES OVER SPRATLY ISLANDS IN INTERNATIONAL
LAW) อ. ที่ปรึกษา : ศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร บัจจสถานนท์, 154 หน้า.

ปัญหาการกล่าวอ้างอธิปไตยเหนือหมู่เกาะสแปรตลีในทะเลจีนใต้ ของรัฐคู่กรณีพิพาท
ทั้ง 6 รัฐ เป็น ปัญหาข้อพิพาทในระดับภูมิภาคที่เกิดขึ้นมานานแล้ว และเคยเกิดความรุนแรง
จนกระทั่งมีการใช้กำลังทางทหารเพื่อแย่งชิงหมู่เกาะสแปรตลีดังกล่าว ซึ่งปัจจุบันยังไม่สามารถ
หาแนวทางในการระงับข้อพิพาทดังกล่าวได้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีมุ่งศึกษาถึง สภาพของปัญหาและสาเหตุที่ทำให้เกิดการกล่าวอ้าง
อธิปไตยทับซ้อนกันเหนือหมู่เกาะสแปรตลีของรัฐคู่พิพาท โดยศึกษาข้อกล่าวอ้างของรัฐที่พิพาท
ทั้ง 6 รัฐ กับกฎหมายระหว่างประเทศ และศึกษาแนวทางการระงับข้อพิพาทโดยสันติวิธีตาม
กฎหมายระหว่างประเทศ ปัญหาและอุปสรรคในการระงับข้อพิพาทกรณีหมู่เกาะสแปรตลีที่
ผ่านมาเพื่อค้นหาแนวทางในการระงับข้อพิพาทกรณีหมู่เกาะสแปรตลีโดยสันติวิธีต่อไป

จากผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า การกล่าวอ้างอธิปไตยของรัฐที่พิพาทนั้นไม่สอดคล้องกับ
หลักกฎหมายระหว่างประเทศอันจะทำให้รัฐใดรัฐหนึ่งมีสิทธิดีกว่ารัฐอื่นจนเป็นเหตุให้รัฐนั้นได้มา
ซึ่งอธิปไตยเหนือหมู่เกาะสแปรตลี และจากการศึกษาเรื่องกลไกในการระงับข้อพิพาทโดยสันติวิธี
ตามกฎหมายระหว่างประเทศ และความพยายามในการระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศที่ผ่านมา
พบว่าข้อจำกัดของกลไกการระงับข้อพิพาทตามกฎหมายระหว่างประเทศที่มีอยู่ ทำให้ไม่สามารถ
แก้ไขปัญหาข้อพิพาทได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจุบันแนวทางการแก้ไขข้อพิพาททำได้เพียงไม่ให้
ปัญหาดังกล่าวลุกลามขยายวงกว้างออกไป แต่ก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาข้อพิพาทเหนือ
หมู่เกาะสแปรตลีให้ยุติลงได้

สาขาวิชา นิติศาสตร์ ลายมือชื่อนิสิต ๖๐๓.๖
ปีการศึกษา 2550 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ช. ชุมพร

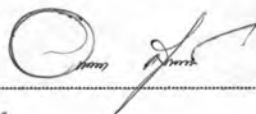
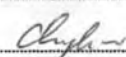
4786366734 : MAJOR LAWS

KEY WORD:/ SETTLEMENT OF DIAPUTE / SPRATLY ISLANDS / INTERNATIONAL LAW
POL.LT.UT SUTHISON: SETTLEMENT OF DISPUTES OVER SPRATLY ISLANDS
IN INTERNATIONAL LAW. THESIS ADVISOR : PROF. CHUMPHORN
PACHUSANOND,PHD, , 154 pp.

The problem on the claim of the sovereignty over Spratly Islands in South China Sea of all 6 states having a dispute which has been a regional dispute since a long time. It once became the violence and was reached to use the military force to seize the Spratly Islands as ever mentioned. Until present, the solution to suppress this dispute couldn't be done yet.

This research aims to study on the state of the problem and the cause which has brought the claim of the sovereignty over Spratly Islands on the dispute State by studying on the claim of all 6 states with the principle of the International law and study on the way to suppress the dispute peacefully following the International law, the problem and the obstacle to suppress the previous dispute on the case of Spratly Islands in order to find a way to suppress the dispute over Spratly Islands peacefully later on.

Following this study, the result is that the claim on the sovereignty of the dispute State is not correspond with the principle of the International law which may cause any State to have the right better over the other States which may cause that State to claim the sovereignty over Spratly Islands and the mechanism to suppress the dispute peacefully following the International law and the attempt to suppress the International dispute as previously, we could just only do to not expand the problem but still couldn't suppress the dispute over Spratly Islands.

Field of study	<u>LAWS</u>	Student's signature	<u>5-07-97</u>
Academic year	<u>2007</u>	Advisor's signature	<u></u>

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาเป็นที่สุดจากท่าน ศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร บัจจสานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้แนวคิด คำแนะนำ ชี้แนะแนวทาง แก้ไขปัญหา และแก้ไขข้อบกพร่องในการทำวิจัยตลอดมา อีกทั้งยังได้ อุทิศเวลาของท่าน ให้กับผู้ทำวิจัยด้วยความกรุณาอย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ และขอระลึกคุณความดีของท่านตลอดไป

ข้าพเจ้ากราบขอบพระคุณ ท่านศาสตราจารย์ ดร.อรุณ ภาณุพงศ์ ประธาน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ท่านพลเรือเอกถนอม เจริญลาภ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ท่านรองศาสตราจารย์จันตรี สิ้นศุภฤกษ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่ามา ดำเนินการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้แก่ข้าพเจ้า ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะ ให้เอกสารและแผนที่ ต่างๆ ในการนำมาปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นเพื่อให้สำเร็จตาม วัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์

ในโอกาสนี้ผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณ คุณวารินทร์ สิ้นสูงสุด ที่ช่วยแปลบทความและ หนังสือภาษาอังกฤษ คุณเอก ยิ้มฉาย คุณศุภสร รุ่งโรจน์วุฒิมกุล คุณ เพ็ญพิรุฬห์ เจริญคำ คุณฐิติมา รุ่งปิติ และคุณสุนทรีย์ ดงกันจำ ตลอดจนเพื่อนๆ ของผู้วิจัยทุกคน ที่คอยให้การ ช่วยเหลือและสนับสนุนและเป็นกำลังใจให้ผู้ทำวิจัยด้วยดีตลอดมา

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา และมารดา พี่สาวและน้องสาวของ ผู้วิจัย ที่คอยให้การสนับสนุนและการช่วยเหลือ อีกทั้งยังเป็นกำลังใจให้กับผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีข้อบกพร่องประการใดผู้วิจัยขอรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย.....	5
ขอบเขตของการศึกษาวิจัย.....	5
วิธีการศึกษาวิจัย.....	6
สมมติฐานของการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 หมูเกาะสเปรตลีและความสำคัญ	8
2.1 สภาพทางภูมิศาสตร์หมูเกาะสเปรตลีที่ตั้งอยู่ในทะเลจีนใต้	8
2.2 สภาพทางภูมิศาสตร์ของทะเลจีนใต้ที่สัมพันธ์กับหมูเกาะสเปรตลี	15
2.3 ความสำคัญของหมูเกาะสเปรตลี.....	19
2.3.1 ในด้านการคมนาคม	19
2.3.1.1 ทางทะเล	19
2.3.1.2 ทางอากาศ	24
2.3.2 ในด้านยุทธศาสตร์และความมั่นคง	26
2.3.3 ในด้านทรัพยากร	28
2.3.3.1 ทรัพยากรที่มีชีวิต	28
2.3.3.2 ทรัพยากรที่ไม่มีชีวิต	29
2.3.4 ความสำคัญต่อประเทศไทย	32
- ในด้านยุทธศาสตร์	32
- ในด้านการคมนาคม	33
- ในด้านทรัพยากร	33
บทที่ 3 ลักษณะและผลกระทบของปัญหาข้อพิพาทเหนือหมูเกาะสเปรตลี.....	34
3.1 ภูมิหลังของกรณีพิพาทเหนือหมูเกาะสเปรตลี	34
3.2 สาเหตุของปัญหาข้อพิพาทเหนือหมูเกาะสเปรตลี.....	42
3.3 การกล่าวอ้างอธิปไตยเหนือหมูเกาะสเปรตลีของรัฐที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย ระหว่างประเทศ.....	44

3.3.1 กฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับข้อพิพาท.....	44
3.3.2 การกล่าวอ้างอธิปไตยของสาธารณรัฐประชาชนจีน	48
3.3.3 การกล่าวอ้างอธิปไตยของสาธารณรัฐจีน(ไต้หวัน)	53
3.3.4 การกล่าวอ้างอธิปไตยของสาธารณรัฐเวียดนาม.....	56
3.3.5 การกล่าวอ้างอธิปไตยของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์.....	59
3.3.6 การกล่าวอ้างอธิปไตยของประเทศมาเลเซีย.....	61
3.3.7 การกล่าวอ้างอธิปไตยของสาธารณรัฐบรูไน.....	66
3.4 ผลกระทบของปัญหาข้อพิพาทต่อรัฐต่างๆภายนอกภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้.....	67
3.4.1 ในด้านการคมนาคม	67
3.4.2 ในด้านยุทธศาสตร์และการเมือง.....	68
3.5 ผลกระทบของปัญหาข้อพิพาทต่อรัฐต่างๆในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	70
3.5.1 ในด้านเศรษฐกิจและการคมนาคม.....	70
3.5.2 ในด้านการเมืองและความมั่นคง.....	71
3.6 ผลกระทบของปัญหาข้อพิพาทต่อประเทศไทย.....	71
3.6.1 ในด้านการประมง.....	72
3.6.2 ในด้านเศรษฐกิจ.....	72
3.6.3 ในด้านความมั่นคง.....	73
3.6.4 ในด้านการเมืองระหว่างประเทศ	74
บทที่ 4 กลไกในการระงับข้อพิพาทในทางระหว่างประเทศอันอาจนำมาใช้กับกรณีพิพาทเหนือหมู่เกาะสแปรตลี	75
4.1 การระงับข้อพิพาทในกรอบขององค์การสหประชาชาติ	75
4.2 การระงับข้อพิพาทในกรอบของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเลปี ค.ศ. 1982	87
4.3 การระงับข้อพิพาทในระดับภูมิภาค	89
4.3.1 การระงับข้อพิพาทในกรอบของอาเซียน	90

4.3.1.1	สนธิสัญญาทางไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	91
4.3.1.2	ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยทะเลจีนใต้	93
4.3.1.3	ปฏิญญาว่าด้วยแนวปฏิบัติในทะเลจีนใต้	94
4.4	บทบาทของอาเซียนในการระงับข้อพิพาท	96
4.5	บทบาทของประเทศไทยในการระงับข้อพิพาท	100
บทที่ 5	บทวิเคราะห์	103
5.1	วิเคราะห์สาเหตุของความล้มเหลวในการระงับข้อพิพาท	103
5.2	ปฏิกริยาของรัฐที่พิพาทตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน	108
บทที่ 6	บทสรุปและข้อเสนอแนะ	111
	รายการอ้างอิง	123
	ภาคผนวก	127
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	153

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ	หน้า
รูปภาพที่ 1 แสดงหมู่เกาะต่างๆ ของหมู่เกาะสแปรตลีทางตะวันออกของเส้นเมริเดียนที่ 115 องศา 18 ลิปดา ตะวันออก.....	11
รูปภาพที่ 2 แสดงหมู่เกาะต่างๆ ของหมู่เกาะสแปรตลีทางตะวันตกของเส้นเมริเดียนที่ 115 องศา 18 ลิปดา ตะวันออก.....	13
รูปภาพที่ 3 แผนที่แสดงที่ตั้งและลักษณะทางภูมิศาสตร์ของหมู่เกาะสแปรตลี.....	14
รูปภาพที่ 4 แผนที่แสดงทะเลจีนใต้และรัฐชายฝั่งที่อยู่ล้อมรอบทะเลจีนใต้.....	18
รูปภาพที่ 5 แสดงเส้นทางการคมนาคมทางทะเลในบริเวณทะเลจีนใต้.....	22
รูปภาพที่ 6 แสดงเส้นทางหลักในการขนส่งน้ำมันในทะเลจีนใต้.....	23
รูปภาพที่ 7 แสดงเส้นทางการคมนาคมทางอากาศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้.....	25
รูปภาพที่ 8 แสดงการครอบครองหมู่เกาะต่างๆ บริเวณหมู่เกาะสแปรตลีของรัฐคูเวตนิพิพาท ในปีค.ศ. 1996.....	41
รูปภาพที่ 9 แผนที่ของประเทศจีนซึ่ง แสดงการกล่าวอ้างอธิปไตยเหนือทะเลจีนใต้ของจีน.....	52
รูปภาพที่ 10 เกาะ Swallow Reef ก่อนที่มาเลเซียจะสร้างสิ่งสนามบินและสิ่งปลูกสร้าง.....	64
รูปภาพที่ 11 เกาะ Swallow Reef ในปัจจุบัน.....	65